

Skärtorsdagen

Beredelseord i Osby kyrka, 21 mars 08

”Det nya förbundet”

2 Mos 12:1-14

Herren sade till Mose och Aron i Egypten: **2**"Denna månad skall inleda raden av månader; den skall för er vara årets första månad. **3**Säg till Israels menighet att varje familjefar den tionde i denna månad skall ta ett lamm eller en killing, ett djur för varje hushåll. **4**Men om hushållet är för litet för ett helt djur skall husfadern och hans närmaste granne tillsammans ta ett djur, alltefter antalet personer; ni skall göra beräkningen med hänsyn till vad var och en äter. **5**Djuret skall vara felfritt, årsgammalt och av hankön och tas från fåren eller från getterna. **6**Ni skall spara det till den fjortonde dagen i denna månad; då skall hela Israels församlade menighet slakta det mellan skymning och mörker. **7**Man skall ta av blodet och stryka på båda dörrposterna och på tvärbjälken i de hus där man äter det. **8**Köttet skall ätas samma natt; det skall vara stekt över eld och det skall ätas med osyrat bröd och beska örter. **9**Ni får inte äta något av köttet rått eller kokat i vatten, utan det skall vara stekt över eld, med huvud, fötter och in-nanmäte. **10**Ingenting får lämnas kvar till morgonen; om något då är kvar skall ni bränna upp det. **11**Vid måltiden skall ni ha kläderna uppfästa, skor på fötterna och stav i handen. Ät i hast. Detta är Herrens påsk. **12**Den natten skall jag gå fram genom Egypten och döda allt förstfött i landet, både människor och boskap, och alla Egyptens gudar skall drabbas av min dom - jag är Herren. **13**Men blodet skall vara ett tecken på husen där ni bor. När jag ser blodet skall jag gå förbi, och det förödande slaget skall inte träffa er när jag slår Egypten. **14**Den dagen skall vara en minnesdag för er. Ni skall fira den som en Herrens högtid; i släkte efter släkte skall det vara en oföränderlig ordning att ni firar den.

Matt 26:17-30

Första dagen av det osyrade brödets högtid kom lärjungarna fram till Jesus och frågade: "Var vill du att vi skall ordna för påskmåltiden åt dig?" **18**Han svarade: "Gå in till staden och hälsa den och den att er mästare säger: Min stund är nära. Jag vill hålla påskmåltid hos dig med mina lärjungar." **19**Lärjungarna gjorde som Jesus hade sagt, och de ordnade för påskmåltiden. **20**På kvällen lade han sig till bords med de tolv. **21**Medan de åt sade han: "Sannerligen, en av er skall förråda mig." **22**De blev mycket bedrövade och började fråga honom, en efter en: "Det är väl inte jag, herre?" **23**Han svarade: "Den som doppade handen i skålen

tillsammans med mig, han skall förråda mig. 24Människosonen går bort, som det står skrivet om honom, men ve den människa genom vilken Människosonen blir förrådd! Det hade varit bäst för den människan om hon aldrig hade blivit född." 25Judas, som skulle förråda honom, sade: "Det är väl inte jag, rabbi?" Jesus svarade: "Du har själv sagt det." 26Medan de åt tog Jesus ett bröd, och efter att ha läst tackbönen bröt han det, gav åt sina lärjungar och sade: "Tag och ät, detta är min kropp." 27Och han tog en bägare, och efter att ha tackat Gud gav han den åt dem och sade: "Drick av den alla. 28Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse. 29Jag säger er: nu kommer jag inte att dricka av det som vinstocken ger förrän den dag då jag dricker det nya vinet med er i min faders rike." 30När de hade sjungit lovsången gick de ut till Olivberget.

Den sista påskmåltiden som Jesus firar med sina lärjungar är samtidigt den första av det nya förbundets måltid. Just här och nu sammanfaller både det gamla och nya förbundet. Det var ju judarnas påsk som Jesus och lärjungarna firade men detta var samtidigt också den första nattvardsmåltiden.

Påskalammet var den viktigaste ingrediensen till det gamla förbundets måltid. Därför är det av värde att notera att det inte nämns något om påskalammet. Vin och bröd och doppskålen som man använde för att doppa grönsakerna i salt vatten nämns. Men påskalammet verkar lysa med sin frånvaro. Och det kan mycket väl vara så att Jesus och lärjungarna firade påsk en dag för tidigt, innan lammet slaktades. Det slaktades istället i templet samtidigt som Jesus dog på korset.

Men även om det inte stod ett slaktat lamm framför dem i den övre salen så vet vi ju att lammet fanns där ändå, påskalammet var Kristus själv.

I den första läsningen idag så står det en utförlig beskrivning av hur lammet skulle tillredas under befrielsen av Egypten. Påskalammet skulle skydda dem från det förödande slaget som Herren skulle slå Egypten med. Mose gjorde ju en mängd tecken och under för farao och det var många plågor som drabbade egyptierna men det var inget av detta som befriade Israel. Det skedde istället under den natt då påskalammet slaktades.

Det finns stora likheter mellan Jesus och påskalammet. Israeliterna skulle noga välja ut ett lamm och avskilja det från hjorden fyra dagar innan det skulle slaktas. Så vilket lamm som helst dög inte.

Det skulle vara felfritt, precis som Kristus som inte hade någon synd. Det skulle vara av hankön. Och det skulle slaktas mellan skymning och mörker, när Jesus dog så uppstod det ett stort mörker över landet.

Blodet skulle tömmas ut och strykas på dörrposterna. På samma sätt så tömdes Jesus på blod när soldaten stack upp hans sida med lanssen.

Inget ben fick krossas när man slaktade och tillredde lammet, och det skulle stekas över eld utan att styckas. Och för att inte riskera att skada

något ben så brukade man ett träspett som man satte en tvärså på. Lammet var alltså spetsat på ett kors när det stektes.

Och den viktigaste likheten är ju hur påskalammet blod, när det ströks på dörrposterna, skyddade Israel från Herrens dom precis som Jesu blod skyddar oss från Herrens dom.

När Jesus instiftar nattvarden är det alltså ingen tillfällighet att det sker just under en judisk påskmåltid. Det gamla förbundet flyter så att säga in i det nya. Det finns en kontinuitet, ingenstans sker det ett avbrott. Gud förkastar inte det gamla förbundet med Israel när han instiftar ett nytt.

När vi människor ska göra något nytt så vill vi gärna slänga det gamla först. Om vi vill tillverka något, och märker att det här blev ju misslyckat, så åker den halvfärdiga produkten på tippet, så att vi kan börja om, börja om från scratch.

Jesus däremot, han tar något befintligt och gör något nytt av det. Därmed så behövs inget kasseras, allt kan tas tillvara. När Israel svek det gamla förbundet så blev de inte kasserade. Gud tänker inte: det här fungerade ju inte: bort med det så vi kan börja om på nytt. Nej, han tog det gamla förbundet och förnyade det på ett alldeles underbart sätt. Det som bara var en ansats i det gamla får blomma ut för fullt i det nya.

På samma sätt så tar han vanligt vin och bröd och förnyar detta på ett fantastiskt sätt. När vinet och brödet har blivit Kristi kropp och blod så får det sin yppersta och mest fulländade mening. Vanligt vin och bröd ger visserligen liv, det mättar fysisk hunger. Men det kan ändå bara temporärt hålla döden borta ifrån oss. Men när instiftelseorden är lästa och brödet och vinet är välsignat då ger det evigt liv, mättnad för min andliga hunger. Gud tar något befintligt och gör något nytt av detta.

Detta är goda nyheter för oss. Att inget kasseras betyder ju att även vi får vara kvar. Även om vi misslyckas så åker vi inte på tippet, Gud tar oss och gör något nytt av oss. Inget behöver kasseras, allt kan tas tillvara. Det vi behöver är att komma till honom med oss själva, precis sådana vi är. Gud tar även vår synd, våra misslyckanden och förvandlar även detta.

Låt oss därför nu komma till Gud och be och bekänna så att vi rätt kan fira det Heliga Mysteriet.